

Nebezpečná pavúčia siet' zrastov

Znie to priam neuveriteľne, ale poruchám plodnosti, neplodnosti a ochrane reprodukčného zdravia sa v Občianskom združení Bocian venujeme už šestnásť rok. Za ten čas sme mali príležitosť rozprávať sa s tisickami žien a vždy znova a znova sme zaskočení tým, ako málo o svojej plodnosti ženy vo všeobecnosti vedia a aká krehká ľudská plodnosť vlastne je.

Šanca otehotniť, pri pravidelnom nechránenom pohlavnom styku, normálnom cykle, funkčnej ovulácii a bez množstva neviditeľných či viditeľných, zjavných i tichých prekážok, je približne desaťkrát za rok, a výsledkom je jedno dieťa. Aj preto je plánovanie tehotenstva čoraz dôležitejšie a poruchy plodnosti, najmä tie drobné prekážky, ktoré nevidno, je potrebné poznáť a odstraňovať. Počet obyvateľov Slovenska má totiž do roku 2100 klesnúť zo súčasných 5,426 milióna obyvateľov na 3,732 milióna. Na prvý pohľad to vyzerá takmer ako prírodná katastrofa. Tá skutočná sa však odhalila vo chvíli, keď sa demografi pozreli na to, ako rodia Slovenky.

Skvelou investíciou do budúcnosti je teda poznať svoje telo a riziká, ktoré na plodnosť číhajú. Okrem veku, obezity, práce na zmeny či stresu, o ktorých sme už písali, sa tentoraz pozrieme na zúbok zrastom, mimoriadne záklerným nepriateľom plodnosti.

Bez bolesti, bez varovania

Moje osobné stretnutie so zrastami sa začalo dobrou správou. „Máte skvelú hojivosť, pani.“ oznámila mi lekárka pri preváze po operácii, odstranení mimomaternicového tehotenstva. Presne túto dobrú správu som počúvala od detstva, ošúchané koleno sa očistilo do troch dní, rany sa scelili, aj keď boli hlboké... A zopár hrubších bielych čiar, ktoré mi pripomínali, že som bola skôr chlapec ako dievčatko s mašľou, mi nikdy nevadilo. Až do chvíle, keď som sa tri dni po operácii nedokázala ani rovnostavovať a mala som pocit, akoby moje vnútornosti, hádam až pod bradu, niekto križom-krážom prešil pevným stehom na šíjacom stroji.

A to som ešte nevedela, že zrasty, následok ťažkého zápalu v brušnej dutine, boli príčinou mojich problémov, ktoré vyvrcholili dvomi operáciami, pretože narušili jemné tkanivo vo vajíčkovodoch, ktorého úlohou je posúvať vajíčko do maternice, aby sa po oplodnení mohlo usadiť tam, kde má, čiže v maternici. Zrasty. Drobné, viditeľné vlastne len pod mikroskopom. Bez bolesti, bez varovania...

Ďalšie mimomaternicové tehotenstvo bolo vlastne vyslobodením. Odvtedy viem, že existujú operačné techniky, ktoré sú, laicky povedané, citlivejšie a šanca, že sa vám v tele vytvoria pevné povrazy medzi maternicou, vaječníkmi, mechúrom, črevami a vajíčkovodmi, je o čosi menšia ako pri bežnom zákroku, kde sa zrasty tvoria väčšine žien, štatisticky skvelo vyjadrenej číslami 55 – 100 %.

Zrasty

Zrasty, odborne adhézie (zlepky či prílepkы) sú znakom dobrého hojenia a telo nimi vyjadruje svoju schopnosť obnovy. Nevznikajú totiž len pri operáciách, ale aj pri zápaloch alebo niektorých ochoreniach, napríklad endometrióze. Pri operáciách im moderná medicína dokáže aspoň čiastočne predchádzať, závisí to však od komunikácie medzi lekárom a pacientom, pričom pacientom môže byť napríklad vaša osemročná dcéra. A to je dôvod, prečo sa o zrastoch a ich vzniku oplatí vedieť. Ochránite ju nielen pred potenciálnymi poruchami plodnosti, ale aj pred bolestou, komplikáciami pri trávení, vyprázdnovaní, menštruačii, pohlavnom živote či bežnom pohybe.

„Betón = tkanivo také zjazvené, že ním ostrie skalpela prechádza len stážka.“

Zrasty môžu vzniknúť nielen pri otvorenej operácii, napríklad pri odstraňovaní slepého čreva, myómu alebo cysty, ale aj pri zásahu do brušnej dutiny laparoskopicky. Žiadna ochrana nie je stopercentná, ale celkom určite sa pri zásahu do brušnej dutiny spýtajte lekára na mikrochirurgické techniky (drobnejšie štieť a postup, ktorý preukázateľne znižuje riziko vzniku zrastov), prípadne preparáty, ktoré pôsobia ako bariéra proti vzniku zrastov. Okolo orgánov, ktoré chce operatér ochrániť, vytvoria dočasný obal z látky, ktorá sa neskôr vstrebáva. V každom prípade, rovnako dôležité je ranu držať v čistote a chrániť pred infekciou, ktorá je ďalším dôvodom pre naše telo, aby vytvorilo pavúčiu siet zrastov.

Mimochodom, dôvodom, pre ktorý lekári, najmä mladým ženám, neodporúčajú portrat, sú práve vnútromaternicové zrasty, ktoré sú dôsledkom revízie dutiny maternice pri zákroku. Klinickými prejavmi sú nepravidelná menštruačia a znižená intenzita menštruačného krvácania.

Komplikovanejšie operácie spôsobujú komplikovanejšie následky, a tým aj väčšie zrasty. Množstvo snažilek, ktoré prešli poradenstvom Občianskeho združenia Bocian, zrasty identifikovalo ako príčinu, kvôli ktorej sa

„Zrasty môžu vzniknúť nielen pri otvorenej operácii, napríklad pri odstraňovaní slepého čreva, myómu alebo cysty, ale aj pri zásahu do brušnej dutiny laparoskopicky.“

im nedarí otehotniť a nechalo si ich operačne odstrániť. Zákrok je to pomerne bežný, je však potrebné počítať s tým, že i on môže opäť zanechať – áno, hádate správne – nové zrasty! Klinické štúdie však potvrdzujú, že chirurgické odstránenie zrastov, ktoré je možné vykonať aj laparoskopicky, šancu na počatie a donosenie dieťaťa zvyšuje. Ak teda máte podozrenie, že by to mohli byť práve zrasty, čo vám komplikujú cestu k bábätku, poradte sa so svojím gynékológom a situáciu riešte čo najskôr.

V tabuľke nižšie nájdete aj niekoľko symptomov, ktoré vám pomôžu odhaliť, či sa skutočne jedná o poruchy plodnosti spôsobené adhéziami.

Dobrou správou, hoci opakujeme, že zrasty sú zdravou reakciou organizmu a kto má lepšiu hojivosť, má skrátka väčšiu tendenciu k ich vzniku je, že diagnostické techniky, pri ktorých ide o vizuálne vyšetrenie orgánu, napríklad diagnostická hysteroskopie alebo diagnostická laparoskopie, zanechávajú zrasty len vo výnimočných prípadoch.

- Zrasty môžu byť celkom bez príznakov, ale – na druhej strane – môžu spôsobovať celý rad chronických klinických ťažkostí. Ide predovšetkým o:**
- riziko črevnej obstrukcie,
 - chronickú panvovú bolest,
 - bolest v oblasti brucha (najmä v okolí pupku), ktorá sa môže zhoršiť po jedle,
 - bolesti pri menštriacii,
 - bolesti pri pohlavnom styku,
 - neplodnosť.

Prevencia už v detstve!

Výhražný vztýčený prst je v živote nanič, ale stojí za to pripomenúť si nebezpečnú pavúčiu siet zrastov vždy, keď vidíte svoje dieťa či mladšiu sestru s bosými nohami, nohavicami, z ktorých vykukujú sexi „tangáče“ či mokré spotené tričko na krížoch bezstarostnej tinedžerky. Ony totiž vôbec netušia, že sa neskôr môžu stať jednou z mladých žien, túžiacich po dieťati, ktorým sa chirurgia budú snažiť pomôcť operáciou. Ženou, ktorej budú važečník či maternica vyslobodzovať z tkáňa takého zjazveného, že ním aj lesklé ostrie skalpela bude prechádzať len ľahko. Hovoria mu betón...

Čo robí v prípade, že vás, vaše dieťa či príbuzného čaká operačný zákrok alebo pôrod cisárskym rezom, ak ste vo veku alebo v situácii, že uvažujete o ďalšom tehotenstve? Celkom určite sa nechajte poučiť o rizikách, ktoré prináša operačná technika, napríklad laparoskopie (malej rezy a otvory na vsunutie nástrojov) verus laparotómia, čiže otvorená operácia brušnej dutiny.

A tu je niekoľko otázok, ktoré môžete položiť svojmu operatérovi:

- ?
- O aký typ zákroku pôjde?
Bude to laparoskopická operácia alebo laparotómia?
- ?
- Je možné, aby antibiotická liečba, začatá ešte pred operáciou, znížila riziko vzniku zrastov?
- ?
- Aké je riziko vzniku zrastov pri mojej operácii a ktoré orgány môžu byť postihnuté?
- ?
- Aký vplyv môžu mať zrasty, ktoré by sa mohli vytvoriť, na moju plodnosť?

Len samotná kyselina listová niekedy nestačí

www.femibion.sk

Snažilky vám
prináša

výživový doplnok